

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี (หลักสูตรต่อเนื่อง) ในจังหวัดเชียงใหม่” ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 ทฤษฎีลำดับความต้องการ (Hierarchy of Needs Theory)
 - 1.2 พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543
 - 1.3 หลักสูตรระดับปริญญาตรี
 - 1.4 หลักสูตรทางการบัญชี
 - 1.5 คุณสมบัติผู้ศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง
2. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

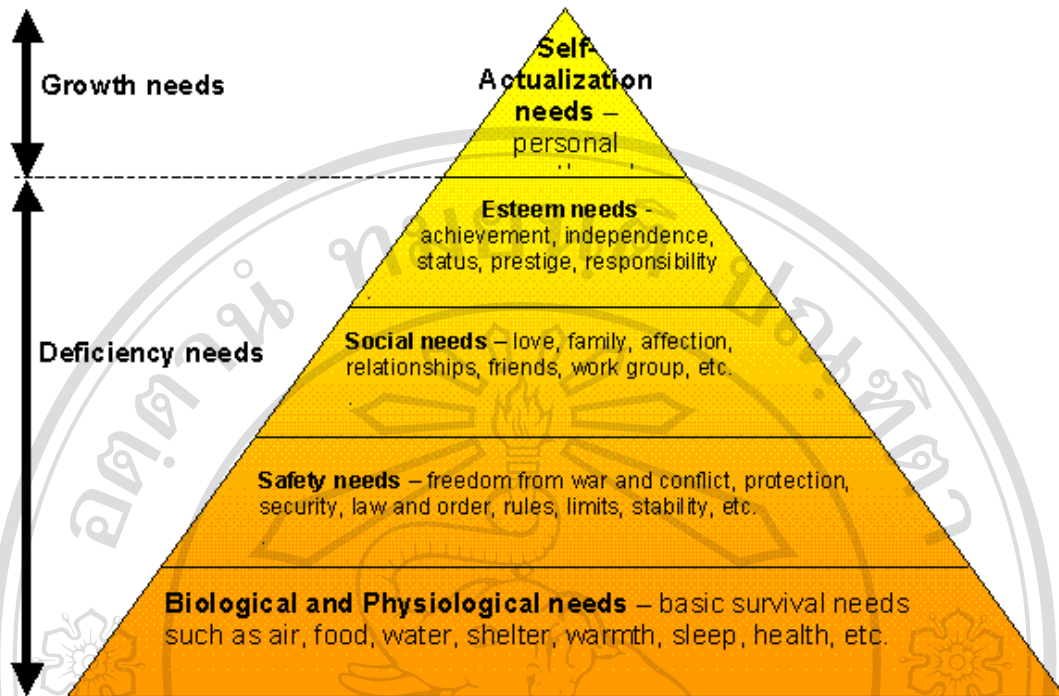
แนวคิดและทฤษฎี

1. ทฤษฎีลำดับความต้องการ (Hierarchy of Needs Theory) (novabizz, 2552 : online)

เป็นทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นโดย อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยแบรนดีส์ เป็นทฤษฎีที่รู้จักกันมากที่สุดทฤษฎีหนึ่ง ซึ่งระบุว่าบุคคลมีความต้องการเรียงลำดับจากระดับพื้นฐานที่ต่ำสุดไปยังระดับสูงสุด กรอบความคิดที่สำคัญของทฤษฎีนี้ มีสามประการ คือ

1. บุคคลเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ ความต้องการมีอิทธิพลหรือเป็นเหตุของใจต่อพฤติกรรม ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการสนองตอบเท่านั้นที่เป็นเหตุของใจ ส่วนความต้องการที่ได้รับการสนองตอบแล้วจะไม่เป็นเหตุของใจอีกต่อไป
2. ความต้องการของบุคคลเป็นลำดับขั้นเรียงตามความสำคัญจากความต้องการพื้นฐาน ไปจนถึงความต้องการที่ซับซ้อน
3. เมื่อความต้องการลำดับต่ำได้รับการสนองตอบอย่างดีแล้ว บุคคลจะก้าวไปสู่ความต้องการลำดับที่สูงขึ้นต่อไป

มาสโลว์ เห็นว่าความต้องการของบุคคลมีห้ากลุ่มจัดแบ่งได้เป็นห้าระดับจากระดับต่ำไปสูง เพื่อความเข้าใจมักจะแสดงลำดับของความต้อการเหล่านี้ โดยภาพ ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงลำดับความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์ (Hierarchy of Needs Theory) (novabizz, 2552 : online)

จากภาพที่ 1 เป็นภาพที่แสดงลำดับความต้องการแนวคิดของอับราฮัม มาสโลว์ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ จากความต้องการในระดับพื้นฐานที่ต่ำสุดไปยังระดับสูงสุด สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs)

เป็นความต้องการลำดับต่ำสุดและเป็นพื้นฐานของชีวิต เป็นแรงผลักดันทางชีวภาพ เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs)

เป็นความต้องการที่จะเกิดขึ้นหลังจากที่ความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองอย่างไม่ขาดแคลนแล้ว หมายถึงความต้องการสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยจากรายทั้งทางกายและจิตใจ ความมั่นคงในงาน ในชีวิตและสุขภาพ

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs)

เมื่อมีความปลอดภัยในชีวิตและมั่นคงในการทำงานแล้ว คนเราต้องการความรัก มิตรภาพ ความใกล้ชิดผูกพัน ต้องการเพื่อน การมีโอกาสเข้าสมาคมสังสรรค์กับผู้อื่น ได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่ม

4. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs)

เมื่อความต้องการทางสังคมได้รับการตอบสนองแล้ว คนเราจะต้องการสร้างสถานภาพของตัวเองให้สูงเด่น มีความภูมิใจและสร้างการนับถือตนเอง ชื่นชมในความสำเร็จของงานที่ทำ ความรู้สึกมั่นใจในตัวเองและเกียรติยศ ความต้องการเหล่านี้ได้แก่ยศ ตำแหน่ง ระดับเงินเดือนที่สูง งานที่ท้าทาย ได้รับการยกย่องจากผู้อื่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงาน โอกาสแห่งความก้าวหน้าในงานอาชีพ เป็นต้น

5. ความต้องการเติมเต็มความสมบูรณ์ให้ชีวิต (Self-actualization Needs)

เป็นความต้องการระดับสูงสุด คือ ต้องการจะเติมเต็มศักยภาพของตนเอง ต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาสูงสุดของตัวเอง ความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาทักษะความสามารถให้ถึงขีดสุดยอด มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจและการคิดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ การก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นในอาชีพและการทำงาน เป็นต้น

มาสโลว์แบ่งความต้องการเหล่านี้ออกเป็นสองกลุ่ม คือ ความต้องการที่เกิดจากความขาดแคลน (Deficiency Needs) เป็นความต้องการระดับต่ำ ได้แก่ ความต้องการทางกายและความต้องการความปลอดภัย อีกกลุ่มหนึ่งเป็นความต้องการก้าวหน้าและพัฒนาตนเอง (Growth Needs) ได้แก่ ความต้องการทางสังคม เกียรติยศชื่อเสียง และความต้องการเติมเต็มความสมบูรณ์ให้ชีวิต จัดเป็นความต้องการระดับสูง และอธิบายว่า ความต้องการระดับต่ำจะได้รับการสนองตอบจากปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ส่วนความต้องการระดับสูงจะได้รับการสนองตอบจากปัจจัยภายในตัวบุคคลเอง

2. พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543(กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2552 : ออนไลน์)

ในการจัดทำบัญชีมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่นักบัญชีควรทราบถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชี ข้อกำหนด ระเบียบ คำสั่ง ประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ แต่เดิมกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับเรื่องนี้ ได้แก่ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 285 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ.2515 ซึ่งได้มีผลบังคับใช้มานานและมีความล้าสมัย ไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ดังนั้น จึงมีการตราพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 ขึ้น มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2543 โดยกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดทำบัญชีของบุคคลหรือนิติบุคคล

ผู้ทำบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีของนิติบุคคลเพื่อให้มีการแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชี ซึ่งผู้ทำบัญชีจะเป็นพนักงานลูกจ้างที่ได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนของ

นิติบุคคล หรือผู้รับทำบัญชีอิสระ หรือสำนักงานรับทำบัญชีก็ได้ ซึ่งนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติ การบัญชีจะต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชีดังกล่าว แต่ผู้ทำบัญชีตามกฎหมายนี้จะต้องมีคุณสมบัติและ เงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีตามที่อธิบดีประกาศกำหนด ซึ่งในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการเป็น “ผู้ทำบัญชี” ตามกฎหมาย โดยกำหนด คุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีไว้ตามประกาศของกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนด คุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ.2543 ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 3 สิงหาคม 2543 และ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ.2543 เป็นต้นไป จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

1. มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
2. มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ทำบัญชีได้
3. ไม่เคยต้องโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เนื่องจากได้กระทำความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี เว้น แต่พ้นระยะเวลาที่ถูกลงโทษมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี
4. คุณสมบัติดังต่อไปนี้

ก. ผู้ทำบัญชีของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตาม กฎหมายไทย ซึ่ง ณ วันปิดบัญชีในรอบบัญชีที่ผ่านมา มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท สิ้นทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท

ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการ ข้าราชการ พลเรือน (ก.พ.) หรือกระทรวงศึกษาธิการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี

ข. ผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดบัญชีดังต่อไปนี้ ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่า ปริญญาตรีทางการบัญชีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยหรือ คณะกรรมการข้าราชการ พลเรือน (ก.พ.) หรือกระทรวงศึกษาธิการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางการบัญชี

1) ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ซึ่ง ณ วันปิดบัญชีในรอบปีบัญชีที่ผ่านมา มีทุนจดทะเบียน หรือสินทรัพย์รวม หรือรายได้รวม รายการใดรายการหนึ่งเกินกว่าที่กำหนดไว้ใน ก.

2) บริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งตามกฎหมายไทย

3) นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจใน ประเทศไทย

4) กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร

5) ผู้ประกอบธุรกิจธนาคาร เงินทุนหลักทรัพย์ เครดิตฟองซิเอร์ ประกัน

ชีวิต ประกันวินาศภัย

6) ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

ค. ในกรณีที่เป็นกรณเริ่มทำบัญชีรอบปีบัญชีแรกของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี คุณวุฒิของผู้ทำบัญชีให้พิจารณาโดยใช้เกณฑ์ทุนจดทะเบียนตามที่กำหนดไว้ใน ก. และ ข. แล้วแต่กรณี

3. หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร หลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548, 2548 : ออนไลน์)

สถาบันอุดมศึกษาใดก็ตามที่เปิดสอนในหลักสูตรปริญญาตรีไม่ว่าสาขาใดต้องปฏิบัติตามมาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรีตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร หลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548 ซึ่งสามารถสรุปได้ใจความดังนี้

ระบบการศึกษา

ใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อนให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกัน ได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทางดังนี้

ระบบไตรภาค 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์

ระบบจตุรภาค 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 10 สัปดาห์

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

การคิดหน่วยกิต

1. รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

2. รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

3. การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

4. การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 4 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและอย่างมากไม่เกิน 6 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรี และจะต้องสะท้อนปรัชญาและเนื้อหาสาระของหลักสูตรนั้นๆ โดยครบถ้วนและให้ระบุ คำว่า “ต่อเนื่อง” ในวงเล็บต่อท้ายชื่อหลักสูตร

ทั้งนี้ ให้นับเวลาศึกษาจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้น

โครงสร้างหลักสูตร

ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะและหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกลมีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

อนึ่ง การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้นรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้

จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าว เมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพ ที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ ซึ่งหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิตและวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึงวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่วิชาการศึกษาระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอน ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

จำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์

ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น ซึ่งมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า 5 คน และในจำนวนนั้นต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ อย่างน้อย 2 คน ทั้งนี้ อาจารย์ประจำในแต่ละหลักสูตรจะเป็นอาจารย์ประจำ เกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องรับผู้สำเร็จระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญา (3 ปี) หรือเทียบเท่า ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัยหรือตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา พ.ศ. 2548

การลงทะเบียนเรียน

ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิตในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา และหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 4 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

สำหรับการลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ต้องเรียนให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดเกณฑ์การวัดผล เกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 แต้มระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จึงถือว่าเรียนจบหลักสูตรปริญญาตรี

สถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการวัดผลและการสำเร็จการศึกษาที่แตกต่างจากนี้ จะต้องกำหนดให้มีค่าเทียบเคียงกันได้

ชื่อปริญญา

สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้นในกรณี que ปริญญาใดยังมีได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณี que สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มี การตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากำหนด

การประกันคุณภาพหลักสูตร

ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งอย่างน้อย ประกอบด้วยประเด็นหลัก 4 ประเด็น คือ

1. การบริหารหลักสูตร
2. ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน
3. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

4. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
การพัฒนาหลักสูตร

ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยแสดงการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะๆ อย่างน้อยทุกๆ 5 ปี และมีการประเมิน เพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

4. หลักสูตรทางการบัญชี

หลักสูตรทางการบัญชี สำหรับการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี หลักสูตรต่อเนื่องนั้น ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 4 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและอย่างมาก ไม่เกิน 6 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

โครงสร้างของหลักสูตรทางการบัญชี ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะและหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

- 1.1 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์
- 1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์
- 1.3 กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์
- 1.4 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์

2. หมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต

- 2.1 กลุ่มวิชาแกน
- 2.2 กลุ่มวิชาเอก
- 2.3 กลุ่มวิชาเอกเลือก

- 2.3.1 การสอบบัญชี
- 2.3.2 สารสนเทศทางการบัญชี
- 2.3.3 การบัญชีภาษีอากร
- 2.3.4 การบัญชีการเงิน

3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

5. คุณสมบัติของผู้ที่ศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง

ผู้ที่ศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี หลักสูตรต่อเนื่อง จะต้องมียุทธศาสตร์โดยเป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับ

1. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส) สาขาการบัญชี
2. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพิเศษ (ปวส.พ.) สาขาการบัญชี
3. ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) สาขาการบัญชี
4. ปริญญาตรีบริหารธุรกิจ โดยเรียนสาขาการบัญชีไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต
5. หรือระดับอนุปริญญา (3 ปี) หรือเทียบเท่า ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัยหรือตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา พ.ศ. 2548

และต้องมีคุณสมบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัยในแต่ละมหาวิทยาลัย ซึ่งจะกำหนดเรื่องที่ว่าด้วยคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้าสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บททวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ทรงศรี อัญญาโกมล(2545) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาปริญญาตรีทางการบัญชี ของผู้ทำบัญชีที่ขาดคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 25 – 35 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชีอยู่ในช่วง 5 – 7 ปี ทำงานในตำแหน่งพนักงานบัญชี และหัวหน้างานบัญชี ทำงานในบริษัทจำกัด และบริษัทมหาชนจำกัด และรายได้ประจำต่อเดือนอยู่ในช่วง 15,001 – 25,000 บาท ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยกับปัจจัยทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ และปัจจัยด้านที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษา ในระดับปานกลางขึ้นไปว่าจะส่งผลต่อการเลือกศึกษาปริญญาตรีทางการบัญชี โดยมีรายละเอียดดังนี้ ส่วนที่ 1 ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาระดับปริญญาตรีทางการบัญชี ได้แก่ ความจำเป็นและหน้าที่ความรับผิดชอบในตำแหน่งงานด้านบัญชีปัจจุบัน ในฐานะลูกจ้าง ความมั่นคงในหน้าที่การงานด้านบัญชีปัจจุบัน ความต้องการเลื่อนตำแหน่งงาน ความต้องการเพิ่มพูนความรู้ด้านบัญชี ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการเลือกศึกษาระดับปริญญาตรีทางการบัญชี ได้แก่ ความจำเป็นและหน้าที่ความรับผิดชอบในตำแหน่งงานด้านบัญชีในปัจจุบัน ในฐานะเจ้าของสำนักงานบัญชี และการได้รับทุนการศึกษาจากหน่วยงานในสังกัด ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาระดับปริญญาตรีทางการบัญชี ได้แก่ ความต้องการวุฒิปริญญาตรีทางการบัญชี ความต้องการประกอบอาชีพเสริมทางด้านบัญชี นอกเหนือจากงานประจำ ความต้องการประกอบอาชีพอิสระทางด้านบัญชี ความต้องการเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร ความต้องการเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาระดับปริญญาตรีทางการบัญชี ได้แก่ ชื่อเสียง มาตรฐาน และคุณภาพของมหาวิทยาลัย ชื่อเสียง มาตรฐาน และคุณภาพของอาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่เหมาะสม ทำเลและที่ตั้งของมหาวิทยาลัยมีความสะดวกในการเดินทาง มีการนำภาษาอังกฤษมาใช้ในวิชาบัญชี เวลาเรียนในภาคค่ำวันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เป็นช่วงเวลาที่สะดวกในการเรียน เวลาในวันเสาร์ และวันอาทิตย์ เป็นช่วงเวลาที่สะดวกในการเรียน

ภักดี ศรีอรุณ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ปีที่ 3 ส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 18-19 ปี มีผลการเรียนเฉลี่ยส่วนมากอยู่ในระดับพอใช้ได้หรือปานกลางรายได้ของครอบครัวส่วนมากค่อนข้างต่ำ บิดามารดาส่วนมากประกอบอาชีพเป็นลูกจ้าง หลังจากจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพส่วนมากต้องการศึกษาต่อ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือก

ศึกษาต่อคือ ต้องการพัฒนาตนเอง ต้องการพัฒนาทางอาชีพ ต้องการตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง และต้องการพัฒนาสถานภาพทางสังคม ตามลำดับ ปัจจัยของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยของสถานศึกษาคือปัจจัยด้านโรงเรียนที่สำคัญ ได้แก่ หลักสูตรที่เปิดสอน ที่ตั้งของโรงเรียน ภาพพจน์ของโรงเรียน ตามลำดับ และปัจจัยการบริหารจัดการที่สำคัญ ได้แก่ ความรู้ความสามารถและการปฏิบัติตนของครู ระบบการจัดการภายใน สภาพแวดล้อมและระบบการแนะแนวและจัดหางานตามลำดับ

อารมณ เพชรชื่น(2545) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดบริการที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาบัญชี ในจังหวัดลำปาง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 86.5 มีอายุระหว่าง 18-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.0 ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ที่บ้านของผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 62.5 โดยผู้ปกครองของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 57.8 ครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.2 ผู้ตอบแบบสอบถามสนใจศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาของรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 80.3 โดยมีเหตุผลในการศึกษาต่อ เพื่ออนาคตและได้งานทำที่ดี คิดเป็นร้อยละ 94.3 เพื่อเพิ่มพูนความรู้ คิดเป็นร้อยละ 57.0 เพื่อให้ได้เงินเดือนสูง คิดเป็นร้อยละ 43.4 เพื่อชื่อเสียงของตนเองและวงศ์ตระกูล คิดเป็นร้อยละ 33.2 เพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม คิดเป็นร้อยละ 26.2 ตามความต้องการของพ่อแม่ ผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 19.7 โดยปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดบริการที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญโดยเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ 1) ปัจจัยด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ โดยให้ความสำคัญปัจจัยย่อยคือ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย 2) ปัจจัยด้านกระบวนการให้บริการ ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยคือ มีกระบวนการสอนและเทคนิคการสอนที่ทันสมัย 3) ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยคือ ความน่าเชื่อถือและการยอมรับของสถานประกอบการที่มีต่อสถาบันการศึกษา 4) ปัจจัยด้านบุคลากร ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยคือ ความเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านของอาจารย์ผู้สอน 5) ปัจจัยด้านราคา ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยคือ มีบริการทุนการศึกษา หรือเงินกองทุนให้กู้ยืมการศึกษา 6) ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยคือ สถานที่ตั้งเดินทางไปมาสะดวก 7) ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยคือ มีการให้โควตาเพื่อศึกษาต่อเป็นกรณีพิเศษ ตามลำดับ

เกษรา โพธิ์เย็น (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 17-19 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01-2.50 บิตาและมารดาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วน

ใหญ่มีการศึกษาสูงสุดในระดับมัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า บิดาและมารดามีอาชีพค้าขายและอาชีพอิสระ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว 10,001-20,000 บาท จำนวนพี่น้องหรือผู้ที่อยู่ในอุปการะทั้งหมดของบิดาและมารดา หรือผู้รับผิดชอบค่าเล่าเรียน จำนวน 2 คน โดยปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดบริการที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญโดยเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ 1) ปัจจัยด้านราคา ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยคือ มีกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) หรือ Income Contingent Loan : ICL 2) ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยคือ มิโปรแกรมวิชาให้เลือกหลากหลายโปรแกรม 3) ปัจจัยด้านบุคลากร ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยคือ คณาจารย์มีความเชี่ยวชาญในการถ่ายทอดความรู้ 4) ปัจจัยลักษณะทางกายภาพ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยคือ มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน 5) ปัจจัยด้านกระบวนการให้บริการ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยคือ เอกสารที่ใช้ในการรับสมัครเข้าใจง่าย 6) ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อย คือ มีการรับเทียบโอนจำนวนหน่วยกิตจากสถาบันอื่นที่เคยเรียนมาให้ในบางวิชาเพื่อให้สามารถเรียนจบได้เร็วขึ้น 7) ปัจจัยด้านสถานที่ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยคือ สะดวกต่อการเดินทางมาศึกษา นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายนอกที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญสูงสุดคือด้านเศรษฐกิจ คือ ต้องการประกอบอาชีพที่มีความก้าวหน้า รุ่งลงมา ด้านเทคโนโลยี คือ เทคโนโลยีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีการพัฒนาก้าวหน้ามากขึ้น ด้านสังคมและวัฒนธรรม คือ ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจะมีบทบาทเป็นที่ยอมรับในสังคม และด้านบุคคล คือ ต้องการเข้าเรียนในสถานศึกษาที่มีโอกาสสำเร็จการศึกษาสูง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved